

Motivele și principalele argumente

Termenul pentru transpunerea Directivei 2006/43/CE a expirat la 28 iunie 2008. Or, la data introducerii prezentei acțiuni, pârâtul nu luase toate măsurile necesare pentru transpunerea directivei sau, în orice caz, nu informase Comisia în legătură cu acestea.

(¹) JO L 157, p. 87, Ediție specială, 17/vol. 2, p. 122.

Cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare introdusă de Judecătoria Focșani (România) la data de 24 februarie 2010 — Frăsina Bejan/Tudorel Mușat

(Cauza C-102/10)

(2010/C 113/47)

Limba de procedură: română

Instanța de trimitere

Judecătoria Focșani

Părțile din acțiunea principală

Reclamantă: Frăsina Bejan

Pârât: Tudorel Mușat

Întrebările preliminare

- Dispozițiile art. 40 din Legea nr. 136/1995 (¹) și ale art. 1-6 cu precădere art. 3 și art. 6 din Ordinul 3111/2004 al Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor (²), cu referire la art. 10 alin. 3 din Legea nr. 136/1995 contravin dispozițiilor art. 169 FUE (ex. 153 CE)?
- În cazul în care dreptul național al unui stat membru prevede că persoana păgubită nu are dreptul la despăgubiri în baza contractului de asigurare de răspundere civilă auto în situația în care: accidentul a fost produs cu intenție, accidentul a fost produs în timpul comiterii unor fapte incriminate de dispozițiile legale privind circulația pe drumurile publice ca infracțiune săvârșită cu intenție, accidentul a fost produs în timpul când autorul infracțiunii săvârșite cu intenție încerca să se sustragă de la urmărire, persoana răspunzătoare de producerea pagubei a condus vehiculul fără consimțământul asiguratului, aceste dispoziții nu sunt excesiv de restrictive pentru realizarea obiectivului urmărit (de protecție socială, respectiv faptul că se impune a se garanta unei persoane păgubite că nu rămâne nedesdăunată pentru distrugerea proprietății sale) depășind ceea ce este necesar pentru atingerea acestuia?
- Dacă răspunsul ar fi negativ la întrebarea 2), restricția impusă nu pune persoana păgubită într-o situație discriminatoare față de cetățeni ai altor state membre UE care sunt excluși de la despăgubire doar în situațiile prevăzute de art. 2 alin. (1), liniuțele 1, 2, 3 din Directiva 84/5/CEE (³), (directiva a 2-a) privind apropierea legislațiilor statelor membre privind asigurarea de răspundere civilă pentru pagubele produse de vehicule?
- Excluderile de la risc asigurat impuse de legislația națională în astfel de situații restrâng libertatea de stabilire și de liberă prestare a serviciilor consacrate de art. 49 FUE (ex 43 CE) și art. 56 FUE (ex 49 CE) cu referire la Directiva 92/49 CE (⁴) (a 3-a directivă) privind asigurarea generală directă?
- În cazul în care dreptul național al statului membru UE prevede că persoana victimă a unui eveniment rutier poate solicita persoanei care poartă răspunderea pentru rambursarea cheltuielilor rezultate din repararea sau, după caz, înlocuirea autoturismului, a altor cheltuieli ocazionate, excluderea pentru asigurator de a fi obligat de a despăgubi persoana prejudiciată ca urmare a unui eveniment rutier într-un stadiu inițial (de îndată ce s-a produs evenimentul), urmând ca ulterior în funcție de modul de soluționare a litigiului și, respectiv, de stabilirea persoanei care poartă răspunderea pentru pagubă, acesta să aibă calea unei acțiuni în regres, pentru a se facilita soluționarea rapidă și eficientă a cererilor de despăgubiri și pentru evitarea pe cât posibil a unor proceduri judiciare costisitoare ce ar putea pune părțile în imposibilitatea de a-și valorifica dreptul, chiar și în situația în care s-ar face aplicarea dispozițiilor Directivei 2003/8/CE (⁵) și a Recomandărilor R (81)7 și (93)1, nu poate fi considerată abuzivă, contrară însăși considerentelor tuturor directivelor privind asigurarea de răspundere civilă auto?
- În situația în care răspunsul la întrebarea 5 ar fi negativ, acesta nu ar contraveni prevederilor punctului 21 (preambul) din Directiva 2005/14/CE (⁶) a Parlamentului European și a Consiliului privind asigurarea de răspundere civilă auto?
- Excluderea reclamantei de la despăgubire în speță în baza contractului de asigurare civilă auto nu este de natură a o pune într-o situație discriminatorie față de alte persoane ce ar fi despăgubite chiar și în situația în care persoana ce poartă răspunderea pentru prejudiciu ar rămâne necunoscută sau este neasigurată în condițiile în care reclamanta a achitat și o poliță de asigurare civilă auto obligatorie și una facultativă, în sume deloc neglijabile și cu toate acestea bunurile sale nu sunt protejate nicidecum?

8. Instanța națională este singura competentă să stabilească dacă un organism, precum societatea de asigurare în speță, îndeplinește criteriile care permit invocarea împotriva sa a dispozițiilor unei directive care produce efecte directe? Și, dacă răspunsul este afirmativ, care ar fi criteriile aplicabile în acest sens?
9. Netranspunerea în ordinea sa juridică de către un stat membru UE a Directivei 2005/14/CE (cu toate că termenul de transpunere a expirat la 11.06.2007) și în special a dispozițiilor punctelor 20, 21, 22 este de natură a prejudicia reclamanta prin încălcarea unui drept fundamental al acesteia, de respectare a bunurilor sale, chiar dacă în prezent Directiva 2009/103/CE ⁽⁷⁾ a Parlamentului European și a Consiliului a abrogat Directivele I-V privind asigurările de răspundere auto (72/166/CE, 84/5/CE, 90/232/CEE, 2000/26/CE și 2005/14/CE), reglementările la care am făcut referire regăsindu-se în totalitate în cuprinsul noii Directive CE, ce, mai mult decât dispozițiile abrogate, protejează dreptul persoanei pagubite ca urmare a unui eveniment rutier?
10. Poate instanța națională să invoce din oficiu încălcarea unei dispoziții comunitare și să declare nulitatea clauzei de excludere de la risc asigurat în cazul în care persoana prejudiciată — consumator nu a fost informată cu privire la excluderi — situațiile în care nu operează asigurarea (contrar dispozițiilor Directivei 2005/14), precum și în situația în care societatea de asigurare a impus și mai multe excluderi decât cele prevăzute în legea cadru privind asigurările Legea nr. 136/1995, chiar dacă această nulitate nu a fost invocată în fața instanței de persoana îndreptățită cu toate că legislația națională a transpus prevederile Directivei 93/13/CE ⁽⁸⁾ prin Legea nr. 193/2000 ⁽⁹⁾ ?

⁽¹⁾ Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România, M. Of., Partea I, nr. 303 din 30.12.1995.

⁽²⁾ Ordinul nr. 3111/2004 al Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor, M. Of., Partea I, nr. 1243/2004 din 23.12.2004.

⁽³⁾ A doua Directivă a Consiliului, din 30 decembrie 1983, privind apropierea legislațiilor statelor membre privind asigurarea de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule (JO L 8, p. 17, Ediție specială capitol 06/vol. 1, p. 104).

⁽⁴⁾ Directiva 92/49/CEE a Consiliului, din 18 iunie 1992, de coordonare a actelor cu putere de lege și actelor administrative privind asigurarea generală directă și de modificare a Directivelor 73/239/CEE și 88/357/CEE (a treia directivă privind „asigurarea generală”) (JO L 228, p. 1, Ediție specială capitol 06/vol. 2., p. 53).

⁽⁵⁾ Directiva 2003/8/CE a Consiliului, din 27 ianuarie 2003, de îmbunătățire a accesului la justiție în litigiile transfrontaliere prin stabilirea unor norme minime comune privind asistența judiciară acordată în astfel de litigii (JO L 26, p. 41, Ediție specială capitol 19/vol. 6., p. 41).

⁽⁶⁾ Directiva 2005/14/CE a Parlamentului European și a Consiliului, din 11 mai 2005, de modificare a directivelor 72/166/CEE, 84/5/CEE, 88/357/CEE și 90/232/CEE și a Directivei 2000/26/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind asigurarea de răspundere civilă auto Text cu relevanță pentru SEE (JO L 149, p. 14, Ediție specială capitol 06/vol. 7., p. 212).

⁽⁷⁾ Directiva 2009/103/CE a Parlamentului European și a Consiliului, din 16 septembrie 2009, privind asigurarea de răspundere civilă auto și controlul obligației de asigurare a acestei răspunderi (Text cu relevanță pentru SEE) (JO L 263, p. 11).

⁽⁸⁾ Directiva 93/13/CEE a Consiliului, din 5 aprilie 1993, privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii (JO L 95, p. 29, Ediție specială capitol 15/vol. 2, p. 273).

⁽⁹⁾ Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între comercianți și consumatori, M. Of., nr. 560 din 10.11.2000, completată prin Legea nr. 363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii și armonizarea reglementărilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor — M. Of., Partea I, nr. 899 din 28.12.2007).

A acțiune introdusă la 24 februarie 2010 — Comisia Europeană/Republica Portugheză

(Cauza C-103/10)

(2010/C 113/48)

Limba de procedură: portugheză

Părțile

Reclamantă: Comisia Europeană (reprezentanți: P. Oliver și P. Andrade, agenți)

Pârâtă: Republica Portugheză

Concluziile reclamantei

— Constatarea faptului că, prin neadoptarea actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma Directivei 2006/121/CE ⁽¹⁾ a Parlamentului European și a Consiliului din 18 decembrie 2006 de modificare a Directivei 67/548/CEE a Consiliului privind apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative referitoare la clasificarea, ambalarea și etichetarea substanțelor periculoase pentru a o adapta la Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH) și de înființare a Agenției Europene pentru Produse Chimice, sau, în orice caz, prin necomunicarea acestora Comisiei, Republica Portugheză nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 2 din directiva menționată;

— obligarea Republicii Portugheze la plata cheltuielilor de judecată.